Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Birkeland, Michael

Titel: BREV TIL: Lorange, Johan FRA: Birkeland, Michael (1872-04-04)

Citation: Birkeland, Michael: ”BREV TIL: Lorange, Johan FRA: Birkeland, Michael (1872-04-04)”, i *Breve fra Rigsarkivar Birkeland (1848-1879)*, Steenske Forlag, s. 200. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-002069799-000-shoot-L0020697990000082.pdf (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra Rigsarkivar Birkeland (1848-1879)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Læs Public Domain-erklæringen

TIL CIVILINGENIEUR LORANOE.
Chr.a 4 April 1872.

Hr. Civilingenieur Lorange.

Det har overrasket mig af Deres Brev, som jeg modtog iforgaars, at erfare, paa hvilken Maade Ibsen har besvaret Deres Opfordring. Jeg erindrer vistnok ikke Udtrykkene, har ikke engang i Enkelthederne nogen bestemt Erindring om Indholdet af Deres Brev til ham, som jeg kun flygtig gjennemlæste for derefter at sende det forseglet til en Anden, som tilføjede Adressen; men jeg husker dog, at jeg for mig selv gjorde den Bemærkning, at det var noget knapt og kortfattet. Det faldt mig imidlertid ikke ind, s. 201at deraf kunde opstaae Andet end en fortsat venskabelig Correspondance. Jeg maa tilstaae, at Ibsens Brev, som De har været saa god at sende mig en Afskrift af, ikke er saaledes affattet, som jeg gjerne ønskede. Han har stillet sig critisk en garde ligeoverfor en Opfordring, som skede bona fide, uden anden Tanke end Agtelse for Digteren og Ønske om at lade ham forherlige Festen. Jeg kan ikke finde Andet, end at han har Uret deri; men i mit Bekjendtskab til ham savner jeg ikke Forklaringsgrunde, som jeg tænker mig ogsaa for Dem kunne have saa megen Betydning, at De uden Vanskelighed vil kunne oversee det for Dem personlig Ubehagelige i Brevets Form. Ibsen har visselig faaet sin rigelige Del af den Irritabilitet, som man til alle Tider har været enig om at tillægge Digterne. Den er uden Tvivl bleven forstærket ved Livets Tilskikkelser; jeg er tilbøielig til at troe, at hans Del af Miskjendelse og Sorger, endog Nød, har været større, end et Menneske godt kan bære. Hans Skjæbne har vistnok i de senere Aar været langt blidere end før men endnu forbittres hans — vistnok altfor ømfindtlige — Sind paa forskjellige Maader, som synes at angribe ham langt mere, end Nogen har Forestilling om. Forbunden med Ibsen ved mangeaarigt Bekjendtskab og Venskab har jeg af og til Anledning til at see Vidnesbyrd herom. Eftertrykket af hans ,,Hærmænd“ og nogle Udtalelser i den Anledning, som fik Plads i et enkelt Blad, afficerede ham stærkt. For ganske kort Tid siden har han fra sit Fædreland modtaget en anonym drengeagtig-taabelig Uforskammethed, som han har taget mere Notits af, end han efter min Mening burde.

Dersom De kommer til det Resultat, at den ubehagelige Følelse, som Tonen i Ibsens Brev har forvoldt Dem, hører til de mindre af de Ubehageligheder, som jeg formoder i rigt Maal have mødt Dem under Deres Arbeide for Tusindaarsmindet, saa skulde jeg være tilbøielig til at raade Dem til at besvare Ibsens Brev velvillig og ligefrem, uden noget Hensyn til dets halv polemiske Form, kun med s. 202en Beklagelse af Kortheden og Ufuldstændigheden i Deres første Brev. Til de Oplysninger og Forklaringer, som De saaledes kom til at meddele, kunde De, om De saa synes, føie nogle hjertelige Ord om, hvilken Glæde det vilde være for hans mange Venner og Beundrere, dersom han med sit Talent vilde forherlige denne Nationalfest og lade sin mægtige Røst høre i et saadant alvorligt Øieblik.

I den Forudsætning, at De hverken vil opsøge eller optage nogen Stridshandske, men kun — som jeg troer rettest — forskandse Dem bag Deres gode Mening, vil jeg en af Dagene skrive til min gamle Ven for at orientere ham bedre i Sagen og formilde den syge Digter.

Med de bedste Ønsker for Fremgangen af den Sag, De med saa meget Arbeide og Udholdenhed har taget Dem af,
Deres

M. Birkeland.

P. S. Jeg modtager i dette Øieblik Deres Breve til A. Munch og J. Lie, som jeg skal besørge. Jeg opfatter dette, som om De har opgivet Tanken om at benytte Ibsen. Jeg beder Dem: Gjør det ikke! De vil vist ogsaa kunne finde en Opgave for ham, om De end, hvad jeg finder rimeligt nok af forskjellige Grunde, er tilsinds at opgive Tanken om en Cantate til Kirkefesten, som vist i Udførelsen vilde støde paa Vanskeligheder. Der kan ialfald være Brug for flere Sange til Dagen, og Deres Stilling kan kun blive saa meget bedre ved at have Mere at byde. Jeg skal i mit Brev til Ibsen ikke foregribe eller compromittere Dem i nogen Maade.